

IŠ SMULKAUS INVESTUOTOJO PATIRTIES

E Jodis

Skaidrių tikslas

2021 metais prognozuojama Lietuvoje reta 8% infliacija. Būtina susirūpinti santaupomis. Visos krizės praeina.

Turėdamas šiokią tokią patirtį smulkus investuotojas pasinaudojo dėl kovidą atpigusių įmonių akcijomis.

Reikalas svarbus tad, kodėl nepasidalinus sėkminga patirtimi su savita potencialių investuotojų grupė-pagyvenusiais MČTAU kolegomis. Gal kam pravers. Palankiausias metas jau praėjo, bet dar ne visos valstybės, ekonomikos šakos atsigavo, todėl artimiausių metų perspektyvos lieka palankios investuotojui.

Tai, ką sako bankininkai, brokeriai ir kiti investavimo specialistai, yra teisybė, pvz.:

1. Kuo ilgesnis investavimo periodas, tuo didesnis pelnas, tuo mažesnė ekonomikos svyravimų įtaka. Tikrai, jei kasmetinis priaugis 9% , tai po 50 metų 1000 eu išaugs iki 75.000 eu.
2. Nedėkite visų kiaušinių į vieną krepšėlį, t.y. patariama susidaryti įvairių vertybinių popierių (akcijų, obligacijų...) krepšėlį. Tikrai, ne vienam pasiklivusiam tik PST akcijomis buvo liūdna, žr. skaidrę 4.

Tačiau seniausias veikiantis tuo pačiu pavadinimu Europoje bankas Berenberg Bank gyvuoja nuo 1668 m. , o žmogaus veikla gerokai trumpesnė. Pagal JAV išgyvenamumo statistiką sulaukęs 63 metų vyras dar vidutiniškai gyvens 14 metų, iš jų 9 metus bus aktyvus, sveikai sens, likę 5 praeis visaip. Sulaukus 83 horizontas už 6-7 metų. Žinoma, kam gamta dovanojo sveikatos, kas judėjo, saikingai valgė, nesinuodijo, tam horizontas bus žymiai toliau.

Taigi, MČTAU klausytojams p.1 nesvarbus, o p.2 be specialistų pagalbos (konkrečių popierių parinkimas yra mokama paslauga) kaip aklai vištai grūdas. Per 9 metų, investavus 1000 eu ir atmetus mokesčius, į rankas būtų apie 2 tūkst. Neblogai, bet atsiranda rizika, kad tie metai nebūtinai pakliūs į derlingą laikotarpį.

Valstybių, regionų, ūkio šakų sėkmei sekti apskaičiuojami jų kitimo ekonominiai indeksai, pvz., JAV- Dow Jones, S&P, vario pramonei, pvz., JJC ir t.t.). Kompiuterizacija padėjo kasdien įvertinti tūkstančius įmonių. 2005 metais atsirado pirmieji eurais indeksiniai investiciniai ETF (biržoje prekiaujami) fondai, apimantys kelių dešimčių firmų akcijas, kurios ETF fondų kūrėjų nuomone sėkmingiausios iš tų tūkstančių, todėl eiliniam žmogui nebėra prasmės susidarinėti nuosavus variantus. Fondų savininkai yra tarpininkai, todėl niekada nepralošia krinta ar kyla fondų vertė, nes iš kliento ima fondų vienetų įsigijimo, fondo priežiūros mokesčius. Klientas yra fondų savininkų pragyvenimo šaltinis, pelnas jam negarantuotas, todėl investuojant būtina pasidomėti į ką.

Apie investavimą į nekilnojamąjį turtą, meno kūrinius, startuolius ir pan. čia nekalbama, rūpesčiai ne pensininkams.

Laiku pradėjusio investuotojo pavyzdys Warren Buffett. Jis nieko neišrado, nesukūrė, bet finansinis talentas leido jam suprasti, kurios pigių antraeilių firmų verslo idėjos yra perspektyvios.

Bafeto požiūris ir sėkmės laidas:

**“INVESTUOJU TIK Į TAI, KĄ
SUPRANTU”**

Uorenas Bafetas – JAV verslininkas, investuotojas, filantropas, vienas turtingiausių planetos žmonių. „Berkshire Hathaway“ investicijų bendrovės vadovas ir pagrindinis jos akcininkas :

Gimė: 1930 m. rugpjūčio 30 d. (91 metai), JAV **Žmona:** Astrid Menks (75 metai, Latvija)

Turtas: 105 milijardai USD (2021 m.) pagal Forbes.

Apie šį smulkųjį investuotoją.

Šio investuotojo nuolatinės pajamos pensija, todėl jo charakteristika pagal Swedbanką ir patarimai :

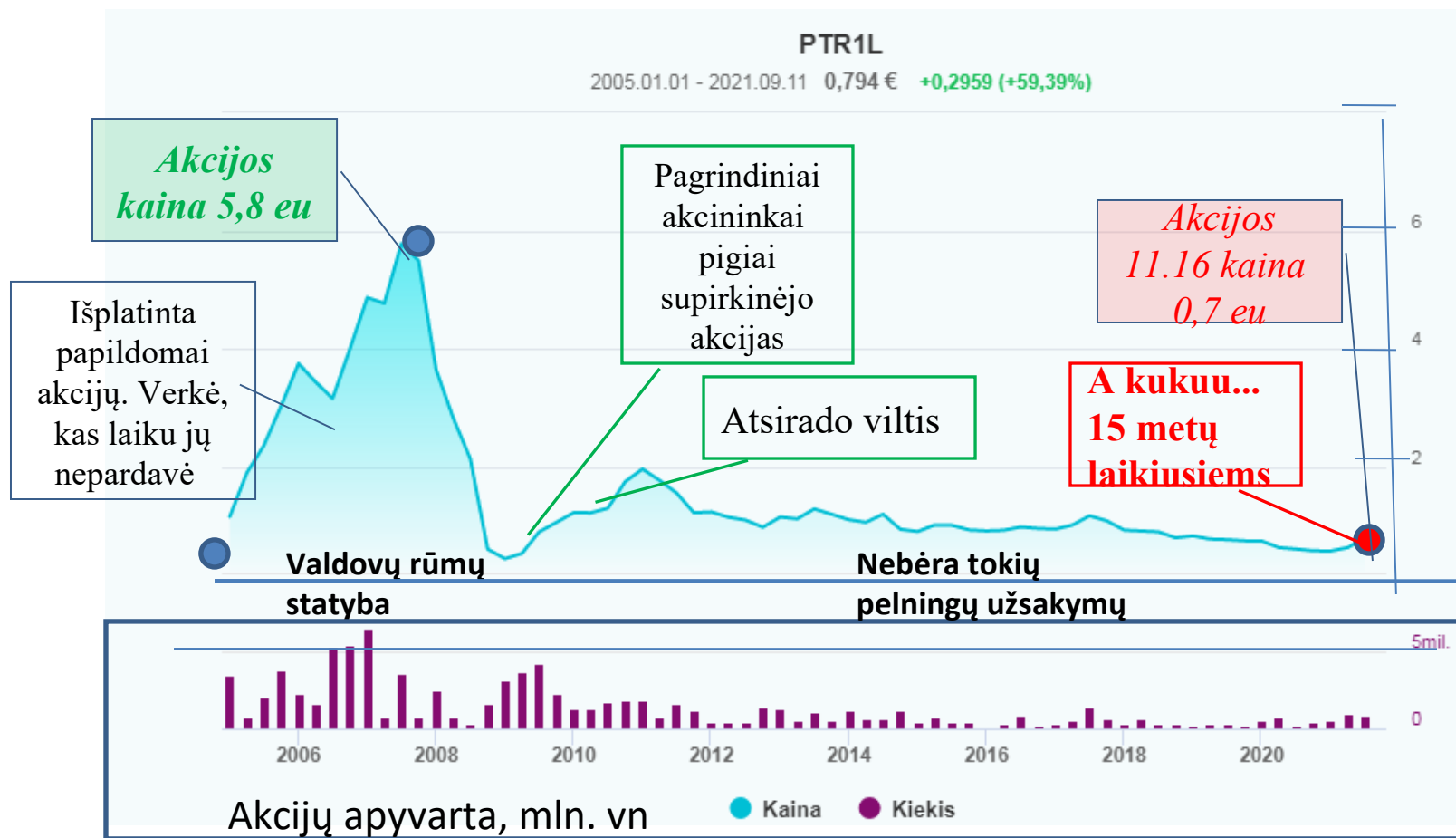
Jūsų finansinė padėtis: **Prasta.** Jūsų žinios ir patirtis: **Pakankamos**

Taupymo / investavimo tikslas	Investavimo laikotarpis	Rizikos tolerancija	Rekomenduojamas produktas
Vienkartinės sumos investavimas	Vidutiniškai trumpas	Vidutinė	Rekomenduojama strategija: 90 proc. obligacijos / 10 proc. akcijos (hmm, valstybinių obl. pajamingumas minusinis ar 1 proc, nebent sugundytų Rumunijos obl. 20-čiai metų 4,2 %)

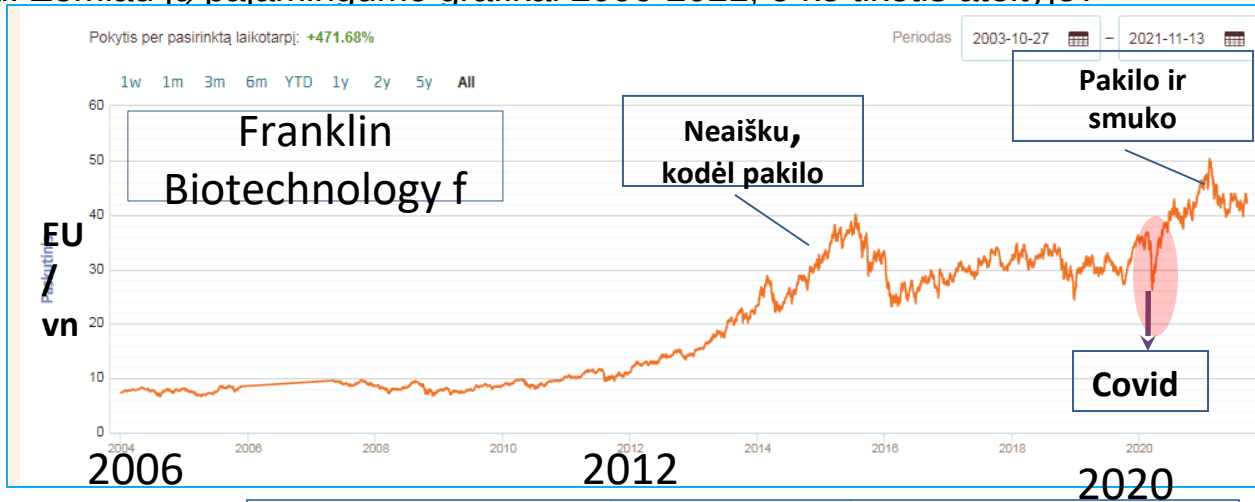
Per praėjusius 2 metus visų rūšių investicinių sandorių vertė Lietuvoje išaugo nuo 2,4 iki 4,4mlrd. Eu. Bankuose gyventojai laiko 20-27 mlrd eu, tai 10-14tūkst eu/įgaliam žm)

Apie investavimą į pavienių firmų akcijas. Panevėžio statybos tresto pavyzdys

KAIP BUVO PASIRINKTAS FONDAS

Gundo biotechnologijos (anticovid vakcinų gamyba gal padidins jo vertę), natūralių resursų (naftos) fondai. Žemiau jų pajamingumo grafikai 2006-2021, o ko tikėtis ateityje?

Gundo BRIC ir technologinis fondai 2006-2021, ko tikėtis?

BRIC-
Brazilijos,
Rusijos, Indijos
ir Kinijos
ekonomikų
apibendrinimas

**Va !
Į šitą.**

Franklin Technology fund svarbiausios akcijos

Tai sėkmingai valdomos pasaulinio masto firmos. Jų perspektyvos kitoje skaidrėje. Gryniesi aktyvai **11,36** mlrd. USD, iš jų 87 % JAV įmonėse, 0,0 % UK

Amazon.com perspektyvos 2021.09.12 dvylikai mėnesių iki 2022.09

<https://money.cnn.com/quote/forecast/forecast.html?symb=amzn> Tokia analizė yra visoms stambioms

firmoms

Amazon.com Inc (NASDAQ:AMZN)

3,470.39 ↓ **-13.77 / -0.40%** 2,871.00 TODAY 3,773.08 **+6.55%**
 Delayed Data As of Sep 10 Today's Change 52-Week Range Year-to-Date

- Quote
- Profile
- News
- Charts
- Forecasts
- Financials
- Shareholders
- Competitors

Stock Price Forecast

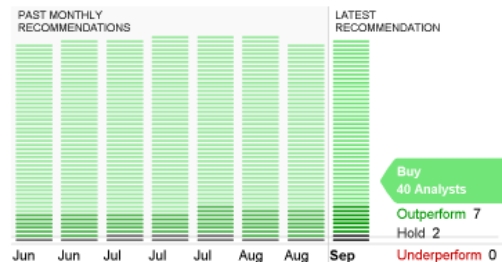
The 43 analysts offering 12-month price forecasts for Amazon.com Inc have a median target of 4,105.00, with a high estimate of 5,000.00 and a low estimate of 3,775.00. The median estimate represents a +18.29% increase from the last price of 3,470.39.

Analyst Recommendations

The current consensus among 49 polled investment analysts is to **buy** stock in Amazon.com Inc. This rating has held steady since September, when it was unchanged from a buy rating.

Move your mouse over past months for detail

Next 12 Months ▶
 LATEST RECOMMENDATION

40 iš 49 analitikų numato vn. kainos kilimą, nei vienas nesiūlo parduoti.

Buy
 40 Analysts

Outperform 7
 Hold 2

Sep Underperform 0

NA, IR KOKIE VISŲ TŲ PAMĄSTYMŲ REZULTATAI?

Klaida. Smulkusis pagal įvairius rodiklius rado, kad vertė kris. Krito, bet mažiau nei tikėjosi. Prarasta >5% dėl pard/pirk išlaidų ir vieneto vertės padidėjimo per tą laiką. Nagai niežėjo, o patariama žaisti tik su 1/5 lėšų.

Investuotojo elgesys. Fondų, pririštų prie naftos kainos — ir prie inf. technologijų — palyginimas, jei vn. skaičius pastovus

Kaip mano elgtis 2022 metais šis smulkusis investuotojas?

* Pasiskaitinėti internete Financial Times ir kitokius e-leidinius apie JAV ir inžinerinių technologijų prognozes.

** Ryškus ekonomikos atsigavimas netruks amžinai, todėl kas kokius tris mėnesius pasižiūrėti, kokios yra turimo fondo sudėties įmonių akcijų pelningumo % prognozės.

***Pasiskaičiuoti, koks stambiausių fondo įmonių akcijų pelno vidurkis % numatomas artimiausiems 12 mėnesių. Jis vis mažėja, nes ekonomika atsigauja. Tada spręsti- parduoti ar laikyti. Tikrai laikys dar metus, toliau- neaišku, pagal nuotaiką, pagal vidurkio elgesį.

****Tikėtis, kad pasaulyje neįvyks katastrofų.

Kuo gali pasidžiaugti smulkusis? Kad teisingai mastė, analizei skirtas laikas atsipirko ir abu jo panaudoti fondai po 18 mėnesių pagal pajamingumą yra tarp prizininkų iš Swedbanko siūlytų 30 Franklin fondų.

Kam sunkiau taip investuoti? Nervuotiems. Nekantriems. Vampyras. Nesinaudojantiems internetu. Nemokantiems angliškai ar vokiškai. MIEGAS TURI BŪTI RAMUS.

Kada vėl bus krizė = palankiausias metas investavimui??

Jei toks investavimo metodas netinka, galima visai paprastai. Bankai ir biržos makleriai laukia išsižioję.

Po pietų bakstelėjai į lubas, į banko platinamų fondų sąrašą 🤔 ir pasirinkai fondą arba nuėjai į banką ir sakai:

- Turiu krūvelę pinigų, kur juos man dėti?

Šypsena kaip pavasario saulės ☀️ :

- Bankas Jūsų geriausias draugas. Siūlome Jums 7 puikius investavimo būdus. Perveskite pinigus mums. Paskubėkite. Mielas Kliente, štai sutartis, pasirašykite ir perveskite tuojau 😜 pat..

Kodėl gi ne? Dabar ekonomikų atsigavimo metas.

Bet ar rezultatai bus tokie geri kaip pirmiau įdėmiai susipažinus su siūlymais ? (Iš prieš 1,5 metu siūlytų 30 Franklin fondų 10-ties metiniai rezultatai yra **minuse**

Ačiū už dėmesį